

บทที่ 5

การวิเคราะห์และทดสอบแบบตัวอย่างของการแก้ไข ความขัดแย้ง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบแบบตัวอย่างของการแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลเหตุการณ์อย่างละเอียด ในการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้เสนอมานี้ ในบทที่ผ่านมา นั้น จะเป็นการแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับผลในการแก้ไขความขัดแย้ง โดยการใช้สมการถดถอยเชิงเส้น (Regression Analysis) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระหรือการใช้สื่อต่าง ๆ ในการแก้ไขความขัดแย้ง รวมทั้งตัวแปรอื่น ๆ มีผลมากน้อยเพียงใดกับผลต่อการแก้ไขความขัดแย้ง

จากการเก็บข้อมูลเอกสารต่าง ๆ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการแก้ไขความขัดแย้งกับตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 10 ตัวแปร คือ

1. การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง
2. การใช้สื่อหนังสือพิมพ์
3. การใช้ข่าวแจกสื่อมวลชน
4. การใช้จดหมายชี้แจงสื่อมวลชน
5. การใช้เอกสารเผยแพร่
6. การใช้สื่อบุคคล
7. พฤติกรรมของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย
8. พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน
9. การดำเนินการของรัฐบาล
10. ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง

ตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปรดังกล่าว ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีความสัมพันธ์กับการแก้ไขความขัดแย้ง เป็นโครงสร้างของแบบจำลองแบบมีเหตุมีผลต่อกัน (CAUSAL MODEL) ในการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ นี้ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ PATH ANALYSIS โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการเชิงถดถอย REGRESSION อันใช้วัดความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่สองตัวแปรขึ้นไป เพื่อการอธิบายหรือการคาดทำนายตัวแปรหนึ่งจากตัวแปรอื่น

จากการเก็บข้อมูลทั้งหมดในช่วงเวลาขอบเขตที่ทำการศึกษา (ปลายปี 2523 - 2526) ซึ่งประกอบด้วย

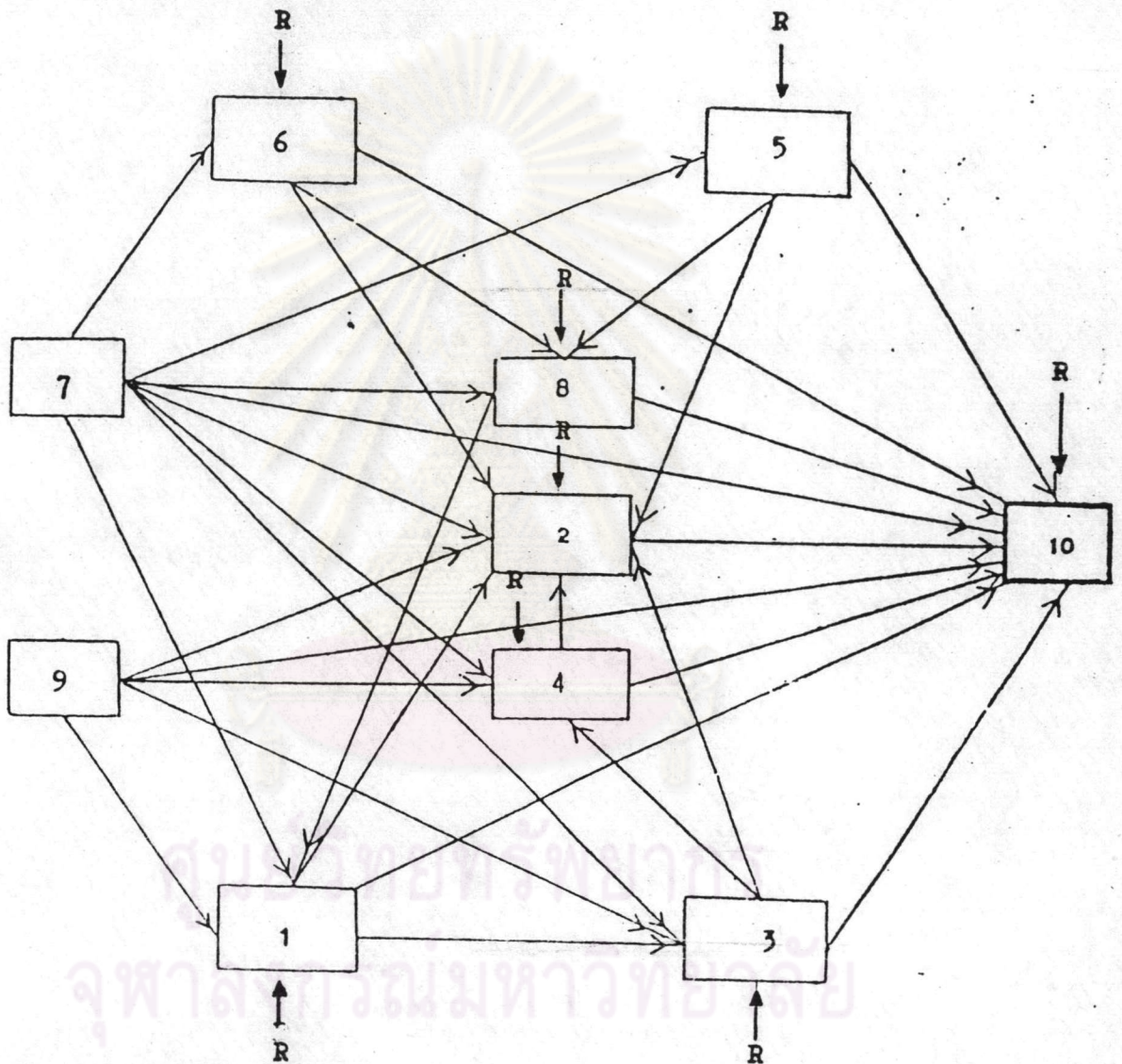
1. ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย	114 กรณี
2. การใช้สื่อหนังสือพิมพ์	271 กรณี
3. พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน	157 กรณี
4. การดำเนินการของรัฐบาล	159 กรณี
5. การใช้ข่าวแจกสื่อมวลชน	217 กรณี
6. การใช้จดหมายชี้แจงสื่อมวลชน	78 กรณี
7. การใช้เอกสารเผยแพร่	139 กรณี
8. การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง	205 กรณี
9. การใช้สื่อบุคคล	211 กรณี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 8

แบบตัวอย่างความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในการแก้ไขความขัดแย้ง

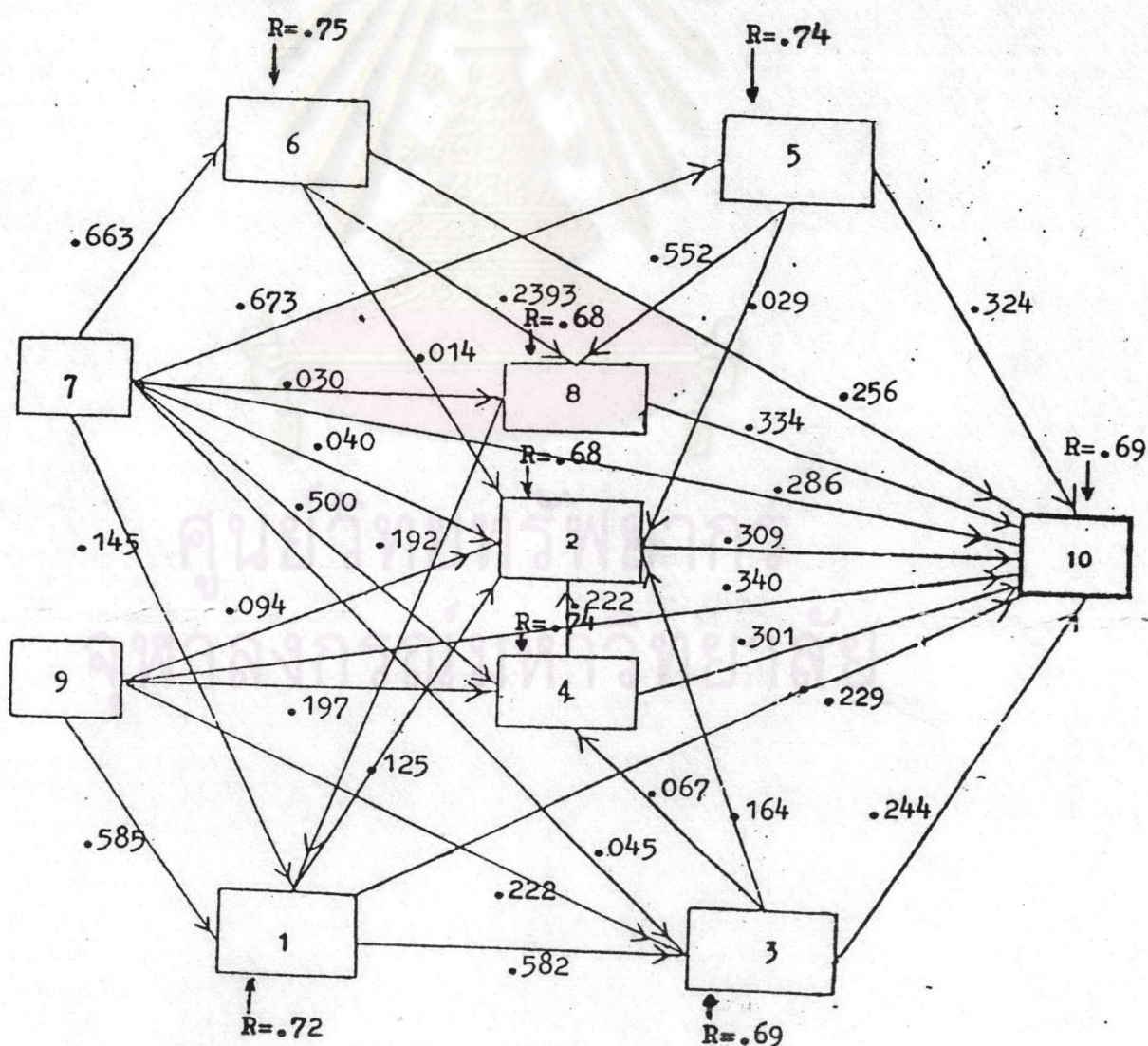

1. พฤติกรรมของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย
2. การใช้สื่อหนังสือพิมพ์
3. พฤติกรรมฝ่ายคัดค้าน
4. การดำเนินการของรัฐบาล

5. การใช้ข้าวแจกสื่อมวลชน
6. การใช้จรรยาบรรณสื่อมวลชน
7. การใช้เอกสารเผยแพร่
8. การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง
9. การใช้สื่อบุคคล
10. ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง

แผนภาพที่ ๑

ผลของตัวแปรต่าง ๆ ต่อผลในการแก้ไขความขัดแย้ง

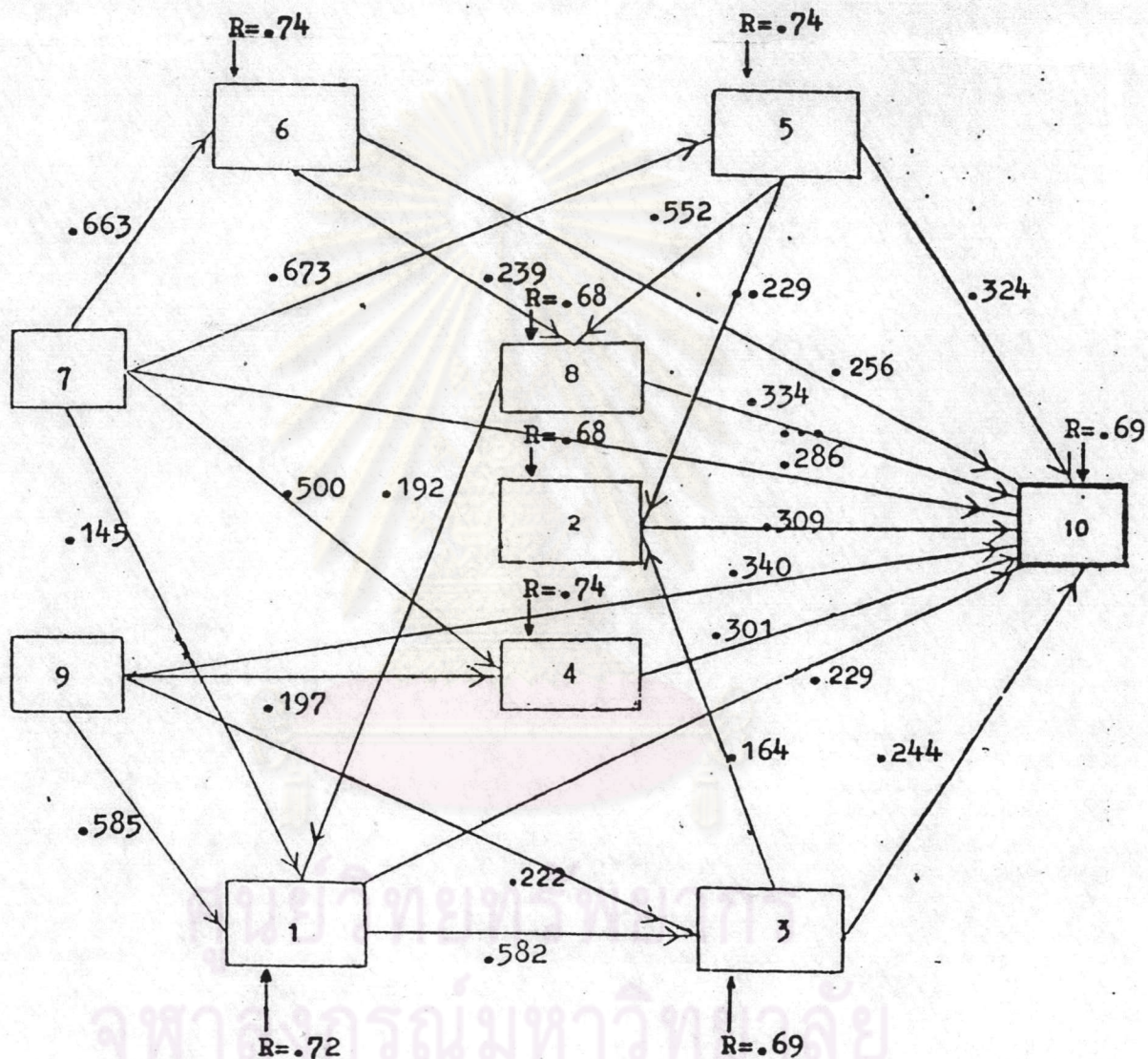
1. พฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย
2. การใช้สื่อหนังสือพิมพ์
3. พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน
4. การดำเนินการของรัฐบาล
5. ถ้ามีใช้ข่าวแจกสื่อมวลชน
6. การใช้จดหมายชี้แจงสื่อมวลชน
7. การใช้เอกสาร เผยแพร่
8. การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง
9. การใช้สื่อบุคคล
10. ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง

ค่าตัวเลขในแบบตัวอย่างหมายถึง ค่า beta Weight ของตัวแปรต้นที่ก่อให้เกิดผลต่อตัวแปรตามตัวอย่าง เช่น ค่า beta Weight ของตัวแปรหมายเลข 1 ต่อหมายเลข 3 เท่ากับ .582 หมายความว่า ถ้าตัวแปรหมายเลข 1 เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะก่อให้เกิดผลต่อความเปลี่ยนแปลงในตัวแปรหมายเลข 3 อีก .582 หน่วย สำหรับค่า R หมายถึง ค่าอันเป็นส่วนที่เหลือจากการที่ตัวแปรนั้นจะถูกอธิบายได้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 10

ผลของตัวแปรต่าง ๆ ต่อผลในการแก้ไขความขัดแย้งที่ระดับนัยสำคัญ .05

1. พฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย	6. การใช้จรรยาบรรณที่เข้มงวดต่อมวลชน
2. การใช้สื่อหนังสือพิมพ์	7. การใช้เอกสารเผยแพร่
3. พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน	8. การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง
4. การดำเนินการของรัฐบาล	9. การใช้สื่อบุคคล
5. การใช้ข่าวแจกต่อมวลชน	10. ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่การแก้ไขความขัดแย้ง และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเองตัวแปรในแบบตัวอย่างตามลักษณะที่ตัวแปรอิสระเป็นผลต่อตัวแปรตาม โดยแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงถดถอยระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งสรุปจากแบบตัวอย่างให้เห็นความสำคัญดังนี้ .-

ตารางที่ 2

ค่าBETA WEIGHTของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	ค่าBETA WEIGHT
1. พฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบ	- พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน	.582
	- ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.256
2. การใช้หนังสือพิมพ์	- พฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบ	.192
	- ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.309
3. พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน	- การใช้หนังสือพิมพ์	.164
	- ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.244
4. การดำเนินการของรัฐบาล	- ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.301
5. การใช้ข่าวแจกสื่อมวลชน	- การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง	.552
	- การใช้หนังสือพิมพ์	.229
	- ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.324
6. การใช้จดหมายชี้แจงสื่อมวลชน	- การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง	.239
	- ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.229

จากข้อมูลสรุปการวิเคราะห์ที่ได้อ้างนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ทั้ง 9 ตัวแปร คือ ผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย หนังสือพิมพ์ ฝ่ายคัดค้าน รัฐบาล ชาวแจกล้อมวอลชน เอกสารเผยแพร่ จดหมายชี้แจงล้อมวอลชน วิทยุกระจายเสียง และสื่อบุคคล กับการแก้ไขความขัดแย้งพบว่า การใช้สื่อบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการแก้ไขความขัดแย้งมากที่สุด คือ ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .340 รองลงมาคือ วิทยุกระจายเสียง ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .334 และการใช้ชาวแจกล้อมวอลชน ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .324 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการแก้ไขความขัดแย้งน้อยที่สุดในแบบตัวอย่าง คือ ผู้ได้รับผลกระทบ ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เพียง .229 และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการแก้ไขความขัดแย้งน้อยรองลงมาคือ ฝ่ายคัดค้าน ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เพียง .244

จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นได้ว่า สื่อบุคคลมีอิทธิพลต่อการแก้ไขความขัดแย้งมาก ทั้งนี้เพราะสื่อบุคคลมีประสิทธิผลดีในการจูงใจ เปลี่ยนทัศนคติ แนวความคิดของบุคคลได้ ซึ่งในการแก้ไขความขัดแย้งนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างแนวความคิดใหม่ เพื่อลดล้างความคิดที่เกิดเป็นความขัดแย้งหรือโต้แย้งอยู่ในใจ

ส่วนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงซึ่งก็มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้งมากพอ ๆ กับการใช้สื่อบุคคล โดยจะเห็นได้ว่ามีค่าความสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน (สื่อบุคคล .340 วิทยุกระจายเสียง .334) ซึ่งแสดงว่าการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงมีบทบาทมากต่อการแก้ไขความขัดแย้ง ทั้งนี้เพราะวิทยุกระจายเสียงให้ประสิทธิผลดีต่อการให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่กลุ่มคนในระดับมวลชนได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ซึ่งนับเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญต่อการที่จะนำเอาข่าวสารเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งไปสู่มวลชนจำนวนมาก

นอกจากนี้ ยังเห็นได้ว่าการใช้ชาวแจกล้อมวอลชนเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งก็มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้งไม่น้อยเช่นกัน คือเป็นอันดับที่ 3 รองจากสื่อวิทยุกระจายเสียง ซึ่งตามสภาพความเป็นจริงนั้น ชาวสารการแก้ไขความขัดแย้งถูกส่งผ่านช่องทางไปสู่มวลชน โดยการออกชาวแจกล้อมวอลชนส่งให้แก่หนังสือพิมพ์

และสถานีวิทยุกระจายเสียงบ่อยครั้ง ซึ่งทั้งสื่อหนังสือพิมพ์และวิทยุกระจายเสียงได้นำเอาข่าวสารจากชาวแจกคังกลาวไปเผยแพร่สู่มวลชน อันเป็นผลให้ข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยต้องการชี้แจงไปถึงประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนไม่น้อย โดยจะเห็นได้ว่า ผลจากการที่สื่อหนังสือพิมพ์มีต่อการแก้ไขความขัดแย้งมีค่าเท่ากับ .309 ซึ่งเป็นอันดับที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับการแก้ไขความขัดแย้ง อันแสดงว่า หนังสือพิมพ์มีส่วนในการแก้ไขความขัดแย้งเช่นกัน

2. เมื่อพิจารณาถึงตัวแปร ผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการเกิดผลต่อฝ่ายคัดค้านและการแก้ไขความขัดแย้ง รวมทั้งผลต่อการเสนอข่าวทางหนังสือพิมพ์ที่ผู้ได้รับผลกระทบมีต่อกันนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย โดยค่าความสัมพันธ์ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าตัวผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหายนั้น ไม่มีผลต่อการทำให้เกิดเป็นข่าวคราวเกี่ยวกับความขัดแย้งทางหน้าหนังสือพิมพ์เป็นนัยสำคัญ แต่มีผลต่อการที่จะทำให้เกิดประเด็นต่าง ๆ ที่ฝ่ายคัดค้านหรือโจมตีได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าฝ่ายคัดค้านนั่นเองที่จะมีผลต่อการที่จะทำให้เกิดผลต่อการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ เพราะข้อมูลแสดงให้เห็นถึงค่าความสัมพันธ์ของฝ่ายคัดค้านที่มีต่อหนังสือพิมพ์เท่ากับ .164 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติด้วย แม้จะมีค่าไม่สูงมากนัก แต่ก็หมายความว่าฝ่ายคัดค้านก็มีอิทธิพลต่อข่าวที่จะปรากฏทางหนังสือพิมพ์โดยตรง ในขณะที่ผู้ได้รับความเสียหายจากผลกระทบนั้นไม่มีผลโดยตรง

3. เมื่อมีความขัดแย้งจนเกิดเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ขึ้น จนเป็นความขัดแย้งที่ขยายไปสู่ระดับมวลชนเช่นนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ จึงดำเนินการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขความขัดแย้ง การใช้ชาวแจกสื่อมวลชนเป็นช่องทางหนึ่งที่จะนำเอาข่าวสารส่งผ่านหนังสือพิมพ์ไปสู่มวลชน ดังนั้นการใช้ชาวแจกสื่อมวลชนจึงมีความสัมพันธ์กับหนังสือพิมพ์โดยตรง ซึ่งค่าความสัมพันธ์ระหว่างชาวแจกสื่อมวลชนกับหนังสือพิมพ์มีค่าเท่ากับ .229 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าการใช้ชาวแจกสื่อมวลชนมีผลต่อ

การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ อันเป็นผลให้หนังสือพิมพ์มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้ง
 ควญ ซึ่งผลที่หนังสือพิมพ์มีต่อการแก้ไขความขัดแย้ง เท่ากับ .334

นอกจากนี้ การออกข่าวแจกสื่อมวลชนยังมีผลต่อการใช้สื่อวิทยุกระจาย
 เสียงในการแก้ไขความขัดแย้งควญ กล่าวคือ ข้อมูลและเนื้อหาที่ใช้ในข่าวแจกสื่อมวลชน
 นี้ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดทำรายการวิทยุควญ ทั้งรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ซึ่งดำเนิน
 รายการโดยกองประชาสัมพันธ์ และใช้เป็นข่าวสำหรับออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจาย
 เสียงแห่งประเทศไทยควญทุกครั้ง โดยจะเห็นได้ว่าข่าวแจกสื่อมวลชนมีผลต่อวิทยุ
 กระจายเสียง โดยมีค่าความสัมพันธ์ถึง .552 ที่เกี่ยว

4. นอกเหนือจากการใช้ข่าวแจกสื่อมวลชนแล้ว ยังได้มีการใช้จดหมาย
 ชี้แจงข้อเท็จจริงสื่อมวลชนควญ ซึ่งมักจะเป็นกรณีที่ต้องการเจาะโดยตรงกับนักหนังสือ
 พิมพ์คนใดคนหนึ่ง เพื่อต้องการให้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องจากการที่ได้เสนอข่าวสารใน
 คอลัมน์ที่นักหนังสือพิมพ์ผู้นั้นเป็นผู้เขียน หรือกับผู้ที่ เป็นบรรณาธิการ การใช้จดหมาย
 ชี้แจงข้อเท็จจริงมักจะใช้เมื่อได้มีการลงข่าวสารทางหน้าหนังสือพิมพ์ที่ผิดไปจากความ
 เป็นจริงที่เป็นเรื่องสำคัญ ๆ จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบตัวอย่างพบว่าค่าความ
 สัมพันธ์ที่ใช้จดหมายชี้แจงมีต่อการแก้ไขความขัดแย้งไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ
 กล่าวคือมีค่าที่คำนวณได้เพียง .014 เท่านั้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะตามข้อเท็จจริง
 นั้น ปริมาณการใช้จดหมายชี้แจงข้อเท็จจริงมีน้อยครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้
 ข่าวแจกสื่อมวลชน และการใช้จดหมายชี้แจงข้อเท็จจริงนี้มีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวพร้อมกันหมด
 แก่หนังสือพิมพ์ทุกฉบับเหมือนอย่างการใช้ส่งข่าวแจกสื่อมวลชน อีกทั้งยังใช้ต่างวาระ
 กันตามความเหมาะสมควญ

5. สื่ออีกประเภทหนึ่งที่ได้ดำเนินการเพื่อการแก้ไขความขัดแย้ง คือ
 การจัดทำเอกสารเผยแพร่ โดยบรรจุเรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับข่าวสารและขอ
 มูลเพื่อการแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งจัดทำเพื่อส่งให้แก่สื่อมวลชน ผู้ได้รับผลกระทบ
 รัฐบาล และยังเป็นสิ่งอ้างอิงในการจัดทำข่าวแจกสื่อมวลชน และการส่งจดหมาย
 ชี้แจงสื่อมวลชน รวมทั้งเพื่อส่งให้แก่ฝ่ายคัดค้านควญ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

เอกสารเผยแพร่ไม่ได้ออกให้เกิดผลแต่อย่างใดกับฝ่ายคัดค้าน แต่มีผลต่อรัฐบาลอย่างยิ่ง คือมีค่าถึง .500 ทั้งนี้เพราะการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ได้จัดทำเอกสารต่าง ๆ เผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเรื่องเขื่อน รวมทั้งการเสนอข้อมูลเอกสารต่อข้อมูลเอกสารต่อคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับเขื่อนของทางราชการด้วย ซึ่งได้ดำเนินการมาตลอดเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ ยังพบว่าเอกสารเผยแพร่นี้เป็นผลสัมพันธ์กับการออกข่าวแจกสื่อมวลชนมากที่สุดในกลุ่มของตัวแปรตามอันเกิดจากเอกสารเผยแพร่ ด้วยเหตุเพราะเอกสารเผยแพร่เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการทำข่าวแจกสื่อมวลชน ซึ่งจะต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ตรงกัน เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น เกี่ยวกับการเขียนจดหมายชี้แจงสื่อมวลชนซึ่งก็จะต้องใช้ข้อมูลจากเอกสารเผยแพร่ จึงทำให้ค่าของผลที่เกิดจากเอกสารเผยแพร่มีต่อจดหมายชี้แจงฯ สูงถึง .663 ส่วนผลสัมพันธ์ที่มีต่อผู้ได้รับผลกระทบ มีน้อย คือมีเพียง .145 เท่านั้น ซึ่งหมายความว่าเอกสารเผยแพร่ยังไม่ีผลมากนักต่อผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย

6. ส่วนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงนั้น มุ่งให้เกิดผลต่อการแก้ไขความขัดแย้ง และมุ่งต่อผลสัมพันธ์กับผู้ได้รับผลกระทบด้วย จากการวิเคราะห์พบว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงมีผลสัมพันธ์กับการแก้ไขความขัดแย้งโดยมีค่า .334 ในขณะที่ผลสัมพันธ์กับผู้ได้รับผลกระทบ มีค่าความสัมพันธ์เพียง 1.92 ที่เป็นเช่นนี้เพราะตามความเป็นจริงนั้น สื่อวิทยุกระจายเสียงที่จัดทำเพื่อมุ่งกลุ่มที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบ นั้น มีเครือข่ายรายการที่เสนอเพียง 2 แห่งเท่านั้น (กาญจนบุรี, ราชบุรี) จึงทำให้การเข้าถึงผู้ฟังในส่วนพื้นที่แถบสมุทรสงคราม และกาญจนบุรี (บางส่วน ยังทำได้ไม่มากนัก แต่ในส่วนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปแล้ว สื่อวิทยุกระจายเสียงสามารถไปถึงผู้ฟังได้จำนวนมาก ทั้งนี้เพราะ ในการแก้ไขความขัดแย้งที่ใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง ได้มีเครือข่ายรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ เองอยู่ทั่วประเทศถึง 34 แห่ง และยังใช้ช่องทางในรายการภาคข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ โดยถ่ายทอดไปทั่วประเทศด้วย เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า แม้จะมีผลสัมพันธ์กับผู้ได้รับผลกระทบน้อย แต่ก็มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้งพอสมควร ไม่น้อยไปกว่าสื่อบุคคล

7. การใช้สื่อบุคคลในการแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งได้กล่าวมาแล้วว่า
 ใหญ่ผลมากที่สุดต่อการแก้ไขความขัดแย้ง สื่อบุคคลยังได้ถูกใช้เพื่อมุ่งต่อกลุ่มเป้าหมาย
 ที่สำคัญคือ ผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย ฝ่ายคัดค้าน และรัฐบาล
 ในกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่ได้อีกว่านั่นพบว่า สื่อบุคคลมีผลสัมพันธ์กับผู้ได้รับผล
 กระทบจากความเสียหายมากคือมีค่าถึง .585 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ใ้มีการใช้
 สื่อบุคคล เพื่อสร้างเข้าใจที่ถูกต้องของผู้ได้รับผลกระทบมาก เพื่อมุ่งผลที่จะให้
 เห็นว่า ใ้มีการใช้สื่อบุคคล เพื่อให้เกิดการยอมรับตามความเป็นจริงที่ถูกต้อง อัน
 เนื่องมาจากการขาดความเข้าใจที่ถูกต้องในเหตุการณ์จนทำให้เกิดเป็นความขัดแย้ง
 ขึ้น ทั้งนี้ในทางปฏิบัติใ้มีการใช้สื่อบุคคล เข้าไปทำการชี้แจง และสั่ง ฤเทศการณ์
 เพื่อรับทราบสถานการณ์ความขัดแย้ง เพื่อนำมาวางแผนหาหนทางที่จะแก้ไขต่อไป

ส่วนการใช้สื่อบุคคลกับฝ่ายคัดค้านนั้นมีผลสัมพันธ์เท่ากับ .222 ซึ่งแสดง
 ว่าใ้มีความพยายามที่จะใ้บุคคล เป็นสื่อกลาง เพื่อประนีประนอมเพื่อการแก้ไขความ
 ขัดแย้งเช่นกัน แต่อาจจะไม่มากเท่าที่ใ้กับผู้ได้รับผลกระทบ ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมาย
 แรกที่ของดำเนินการก่อน

ในค่านสื่อบุคคลกับรัฐบาลนั้นมีผลสัมพันธ์เพียง .197 ซึ่งค่อนข้างน้อย
 และพบว่าความสัมพันธ์ที่สื่อบุคคลมีต่อหนังสือไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

เพราะฉะนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากที่ได้ทำการวิเคราะห์และแปล
 ความหมายข้อมูลซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในการแก้ไขความขัดแย้งและ
 ความสัมพันธ์อย่างมีเหตุและผลต่อกันของแต่ละตัวแปรในแบบตัวอย่างนี้ พบว่าสื่อบุคคล
 มีผลมากที่สุดต่อการแก้ไขความขัดแย้ง รองลงมาคือ วิทยุกระจายเสียง และอันดับที่
 3 คือ การใช้ข่าวแจกสื่อมวลชน ส่วนตัวแปรที่มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้งน้อยที่สุด
 คือ ผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย และฝ่ายคัดค้านเป็นลำดับที่ถัดไป โดยใ้
 แสดงตารางค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับการแก้ไขความขัดแย้ง และใ้
 แสดงตารางค่าอิทธิพลส่วนของตัวแปรตามต่าง ๆ ที่ถูกตัวแปรอิสระอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 3

ค่า BETA WEIGHT ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้งที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตัวแปรอิสระ		ค่า BETA WEIGHT
1. การใช้สื่อบุคคล	เท่ากับ	.340
2. การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง	เท่ากับ	.334
3. การใช้ข่าวแจกสื่อมวลชน	เท่ากับ	.324
4. การใช้หนังสือพิมพ์	เท่ากับ	.309
5. การดำเนินการของรัฐบาล	เท่ากับ	.301
6. การใช้เอกสารเผยแพร่	เท่ากับ	.286
7. การใช้จดหมายชี้แจงสื่อมวลชน	เท่ากับ	.256
8. พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน	เท่ากับ	.244
9. พฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบจากความเสียหาย	เท่ากับ	.229

อัตราส่วนของการที่ตัวแปรเหล่านี้ สามารถอธิบายถึงผลการแก้ไขความขัดแย้งได้นั้นมีค่าเท่ากับ .513

ตารางที่ 4

อัตราส่วนของค่าความแปรปรวนที่ถูกอธิบายได้ (R^2) ของตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปรตาม	อัตราส่วนของค่าความแปรปรวนที่ถูกอธิบายได้	F Statistic	จำนวนตัวแปรอิสระ
พฤติกรรมของผู้ได้รับผลกระทบ	.480	59.53	3
การใช้หนังสือพิมพ์	.0411	1.611	7
พฤติกรรมของฝ่ายคัดค้าน	.515	94.633	3

ตัวแปรตาม	อัตราส่วนของค่าความแปรปรวนที่ถูกลบหมายได้	F Statistic	จำนวนตัวแปรอิสระ
การดำเนินการของรัฐบาล	.450	72.833	3
การใช้ชาวแจกลีอมวลชน	.453	223.26	1
การใช้จดหมายชี้แจง ลีอมวลชน	.440	211.85	1
การใช้วิทยุกระจายเสียง	.535	130.27	3
ผลของการแก้ไขความขัดแย้ง	.513	3.94	9

มีระดับนัยสำคัญที่ .05

จากการคำนวณโดยใช้สมการถดถอยเชิงเส้น เพื่อศึกษาผลของการที่ตัวแปรและการใช้สื่อต่าง ๆ ต่อผลของการแก้ไขความขัดแย้งกรณีความขัดแย้งเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำในจังหวัดกาญจนบุรี ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผลปรากฏว่า ตัวแปรต่าง ๆ มีผลที่สามารถอธิบายผลของการแก้ไขความขัดแย้งอยู่ในระดับอันเป็นที่น่าพอใจ ตัวแปรที่มีผลต่อการแก้ไขความขัดแย้งมากที่สุดคือ การใช้สื่อบุคคล รองลงไปคือ การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง และอันดับที่สามคือ การใช้ชาวแจกลีอมวลชน.